

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią
Opublikowano: piątek, 24, luty 2023 10:52
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 717

Naczelny Sąd Administracyjny rozstrzygnął niedawno spór o właściwość pomiędzy Marszałkiem województwa a Starostą w przedmiocie wskazania organu właściwego do uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy - w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych. Jako właściwego w sprawie wskazał Marszałka.

Rzecz działa się w Wielkopolsce. Marszałek Województwa zwrócił się do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu o właściwość pomiędzy nim a jednym ze starostów dotyczącego uzgodnienia - na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 5 w zw. z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - decyzji o warunkach zabudowy, poprzez wskazanie Starosty jako organu właściwego w tej sprawie. Spór o właściwość powstał w związku z wnioskiem Burmistrza jednego z miast o uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na rozbudowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego o kotłownię i pokój w odniesieniu do udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych. Wniosek Burmistrza jednego z miasteczek został skierowany do Starosty i następnie przekazany przez ten organ administracji Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego.

Marszałek uzasadniał, że właściwość Starosty w tej sprawie wynika z art. 161 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, choć, jak sam przyznał, literalna wykładnia prowadzi do wniosku, że organem administracji właściwym do uzgadniania na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym decyzji o warunkach zabudowy jest marszałek województwa. Jednak zdaniem Marszałka należało brać pod uwagę wykładnię systemową i celowościową, co prowadzi do wniosku, że organem właściwym we wskazanych sprawach jest Starosta. Instytucja uzgodnienia ma bowiem na celu uzyskanie stanowiska wyspecjalizowanego w danej dziedzinie organu. Takim organem w zakresie złóż kopalin wymienionych w art. 161 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze miał być według urzędu marszałkowskiego Starosta.

Starosta nie zgodził się z taką wykładnią. Wskazał, że jego kompetencje są ograniczone jedynie do spraw związanych z zatwierdzaniem projektów robót geologicznych oraz dokumentacją geologiczną w sprawach określonych w art. 161 ust. 2 pkt 1-6 Prawa geologicznego i górniczego, w pozostałym zakresie, bez wskazania innego organu administracji geologicznej, istnieje domniemanie, że zadanie należy do Marszałka.

Jak zważył Sąd, w myśl art. 161 ust. 1 ww. ustawy organem administracji geologicznej pierwszej instancji jest marszałek województwa, z wyjątkiem spraw określonych w ust. 2-4. Przepis ten wprowadza domniemanie właściwości rzeczowej marszałka jako organu administracji geologicznej pierwszej instancji. Dlatego jeśli ustawa wyraźnie nie przekazuje jakichś kompetencji z zakresu administracji geologicznej innemu organowi administracji publicznej, co do zasady właściwy jest marszałek województwa. W postanowieniu zwrócono również uwagę, że art. 161 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 Prawa geologicznego i górniczego, które wyznaczają właściwość rzeczową starosty (ust. 2) i ministra (ust. 3 i ust. 4) jako organów administracji geologicznej, mają charakter szczególny (wyjątkowy) w stosunku do reguły zawartej w art. 161 ust. 1 tej ustawy. Jak podkreślił sąd - rozwiązania, które formułują normy o charakterze wyjątków, muszą być interpretowane ściśle. Tymczasem przepisy określają, że do starosty jako organu administracji geologicznej pierwszej instancji należą sprawy związane z zatwierdzaniem projektów robót geologicznych oraz dokumentacjami geologicznymi, dotyczące enumeratywnie wymienionych przypadków.

"Nie ulega wątpliwości, że uzgodnienie, o którym mowa w art. 53 ust. 4 pkt 5 ustawy o planowaniu i

zagospodarowaniu przestrzennym, nie dotyczy zatwierdzania robót geologicznych ani przygotowywania dokumentacji geologicznej dotyczącej złóż kopalin czy wód podziemnych. Dokumentacja geologiczna przedstawia wyniki prac geologicznych, sporządza się ją w celu określenia granic danego złoża, zasobów geologicznych, warunków występowania oraz określenia możliwości wydobycia kopaliny ze złoża (por. art. 88 ust. 1, art. 89 ust. 1). Uzgodnienie wydawane na podstawie ww. przepisu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest jedynie zajęciem stanowiska przez właściwy organ administracji geologicznej w odniesieniu do przedstawionego mu projektu decyzji o warunkach zabudowy w zakresie swojej właściwości i na podstawie dostępnej dokumentacji geologicznej.” – czytamy w uzasadnieniu postanowienia. W konsekwencji NSA przyjął, że w tych sprawach zastosowanie znajdzie ogólna zasada z art. 161 ust. 1 Prawa geologicznego i górniczego przewidująca domniemanie kompetencji marszałka województwa jako organu administracji geologicznej pierwszej instancji. Według składu orzekającego przemawiały za tym również względy celowościowe. Jak zauważył, Marszałek województwa wykonuje zadania administracji geologicznej przy pomocy wyspecjalizowanego podmiotu, tj. geologa wojewódzkiego. Ponadto właściwy organ administracji geologicznej, zgodnie z prawem, przesyła kopie decyzji dotyczących dokumentacji geologicznych pozostałym właściwym miejscowo organom administracji geologicznej.

„Ustawodawca zapewnił zatem marszałkowi województwa zarówno wyspecjalizowany podmiot, przy pomocy którego ma wykonywać zadania administracji geologicznej, jak też dostęp do dokumentacji geologicznej, z której może korzystać przy dokonywaniu uzgodnienia. Nie ma natomiast racjonalnych przesłanek, żeby organ, który dokonuje uzgodnienia na podstawie dokumentacji geologicznej, musiał być tym samym organem, który taką dokumentację zatwierdzał.” – krytycznie ocenił NSA.

Mając powyższe na uwadze, Naczelny Sąd Administracyjny wskazał Marszałka Województwa jako organ właściwy w przedmiocie uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy.

Postanowienie z dnia 25 stycznia 2023 r., o sygnaturze II OW 254/22, jest prawomocne.